

NÄSSJÖ KOMMUN

Författningssamling

Antaget av utskott I, 2009-09-15 § 141
Senaste ändring

Regler för memorialnamn och kommunala minnesmärken för att hedra framstående personer

A. Regler för memorialnamn – namn på gata eller plats för att hedra minnet av en person

Reglerna gäller användandet av memorialnamn i Nässjö kommun, det vill säga namn på en gata eller en plats för att hedra minnet av en person med anknytning till Nässjö kommun. Reglerna gäller för de gator eller platser som kommunen fastställer namn på.

Allmänna regler

Nässjö kommun ska vid användandet av memorialnamn tillämpa god ortnamnsed enligt kulturminneslagens hänsynsparagraf (1 kap 4 §) samt följa Ortnamnsrådets rekommendationer. Ortnamn är ett sammanfattande begrepp på alla geografiska namn, stora som små. Exempel på ortnamn är namn på orter, byar, gårdar, kvarter, gator, torg och andra geografiska platser.

God ortnamnsed enligt kulturminneslagen innebär att:

- hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl,
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat,
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn

Ortnamnsrådet rekommenderar Sveriges kommuner och andra namngivare följande:

- Nya memorialnamn ska inte vara baserade på ännu levande personers namn
- En av kommunen själv fastlagd tid måste ha gått innan en avliden persons namn får användas i ortnamn (t.ex. i namn på gator, torg och allmänna platser). Som rimlig tid rekommenderas 3–5 år.

En person vars namn används i ett ortnamn i Nässjö kommun ska ha varit avliden i minst tre år.

Övriga regler

Övriga regler för att avgöra vems namn som kan användas som memorialnamn i Nässjö kommun är följande:

- Personen ska vara tillräckligt känd av allmänheten.
- Personen ska vara känd för sina goda insatser inom politik, sport, vetenskap, kulturliv eller näringsliv.
- Insatserna ska ha varit betydelsefulla för kommunen och dess invånare. Undantag från detta kan göras ifall personen har haft betydelse för många nationellt eller internationellt.

- Personen ska ha stark anknytning till Nässjö kommun. Det innebär att personen ska vara född i och/eller uppvuxen i kommunen, alternativt ska personen ha bott, verkat eller tillbringat delar av sitt liv i kommunen. Personen kan också ha gjort något mycket utmärkande för Nässjö kommun utan att vara bosatt där.
- Personen har ett särskiljande namn.
- Personen har ett namn som språkligt är lätt att uppfatta, uttala och skriva.

Val av geografisk plats

I första hand ska memorialnamn användas för att namnge en gata eller en plats som personen har varit verksam på eller har anknytning till. Om detta inte är möjligt, till exempel för att det strider mot god ortnamnsred, får namnet placeras på lämplig ny gata/väg/plats inom centralorten. Byte av gatunamn ska undvikas med hänsyn till problem som kan uppstå för befintliga adresser (se kulturminneslagen ovan).

B. Regler för kommunala minnesmärken över framstående personer med anknytning till Nässjö kommun

Reglerna gäller minnesmärken som uppförs på allmän plats för att hedra en framstående person med anknytning till Nässjö kommun.

Allmänna regler

Personen som hedras med ett kommunalt minnesmärke ska vara känd av allmänheten för sina goda insatser inom politik, sport, vetenskap, kulturliv eller näringsliv. Insatserna ska ha varit betydelsefulla för kommunen och dess invånare. Undantag från detta kan göras ifall personen har haft betydelse för många nationellt eller internationellt. Det kan exempelvis vara en person som är född i Nässjö men har verkat utanför kommunen. Då kan ett minnesmärke vara värdefullt ur ett turistiskt perspektiv.

En person som får ett kommunalt minnesmärke ska ha stark anknytning till Nässjö kommun. Personen ska vara född och/eller uppvuxen i kommunen, ha levt delar av sitt liv i kommunen eller gjort något mycket utmärkande för Nässjö kommun utan att vara bosatt där. Personen ska vara tillräckligt känd av allmänheten.

Övriga regler

Följande minnesmärken bör prioriteras:

Minnesmärke som kan vara värdefullt ur ett turistiskt perspektiv

Minnesmärke som stärker den lokala identiteten

Minnesmärke som ökar attraktiviteten hos en plats

Minnesmärke som ger långvarig positiv uppmärksamhet

Geografisk placering av minnesmärket och vilken typ av minnesmärke som är lämpligt beslutas i varje enskilt fall.

Kostnad för uppförande och skötsel

Beslut om kostnad för uppförande och skötsel fattas i samband med beslutet om att uppföra minnesmärket.

C. Initiativrätt

Fråga om memorialnamn och kommunalt minnesmärke kan väckas av var och en genom "förslag till Nässjö kommun" eller av ledamot i fullmäktige. Frågan kan också tas upp i kultur- och fritidsnämnd eller i miljö- och byggnadsnämnd (memorialnamn på gator och kvarter), på nämndens eget initiativ.

D. Beslutande organ

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om memorialnamn på gator och kvarter inom Nässjö kommuns fastighetsregisterområde efter samråd med kultur- och fritidsnämnden och hembygdsråd. Berörda byalag och samhällsföreningar ska även ges möjlighet att yttra sig över förslaget.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar, efter samråd med miljö- och byggnadsnämnden och hembygdsråd, i övriga frågor om memorialnamn och minnesmärken över kända personer.
